



Debreceni Ítéltábla
Pkf.I.20.227/2024/2.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Takács Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Takács Attila ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásában a Debreceni Törvényszék 32.Pk.21.885/2023/14. számú végzése ellen a kérelmező 15., és a kérelmezett 16. sorsszámú fellebbezése alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helyben hagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 22 225 (huszonkétezer-kétszázhuszonöt) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napig fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára 7000 (hétezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Megállapítja, hogy 7000 (hétezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket az állam visel.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A kérelmező 2019. szeptember 10-én keresetlevelet nyújtott be a járásbíróság neve (a továbbiakban: járásbíróság), amely az így megindult perben 2023. június 20-án 6.P.II.22.2../2020/106. szám alatt elsőfokú, a kérelmezett pedig 2023. december 7-én 50.Pf.634/2../2023/6. szám jogerős ítéletet hozott azzal, hogy annak kihirdetésekor a felperes is jelen volt.

[2] A kérelmező a 2023. december 21-én érkezett kérelmében 604 800 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. A kérelem alapját képező időszakot a 2019. október 31-től 2023. december 21-ig eltelt 1512 napban határozta meg. Arra hivatkozott, hogy az meghaladja a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-a (3) bekezdésének a) pontjában foglalt 36 hónapot, ezért a Pevtv. 7. §-a és a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) és

(2) bekezdései alapján erre az időtartamra 400 Ft/nap vagyoni elégtétel illeti meg őt. Az ellenirat benyújtását követően: a 2024. február 16-án érkezett 13. sorszámú beadványában a kérelmét megváltoztatta. A számított pertartam kezdő időpontját 2019. szeptember 10. napjában, az utolsó napját pedig 2023. december 7-ében határozta meg, amely így 1549 napnak felelt meg. Elfogadta, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján ebből le kell vonni a 2021. január 20-tól 2021. február 4-ig eltelt 15 napot, valamint a 2021. február 4-től számított további 60 napot, így az általa követelt vagyoni elégtételt leszállította 589 600 Ft-ra.

[3] A kérelmezett az elleniratában a kérelem elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kérelmező a 2019. október 31-től 2023. december 7-ig eltelt 1498 napra érvényesíthet igényt, amelyből a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján le kell vonni 590 napot. A figyelembe vehető pertartam tehát csupán 908 nap, amely nem haladja meg az észszerű időként meghatározott 36 hónapot, ezért a kérelem alaptalan.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg az a kérelmezőnek 534 400 Ft-ot, valamint 156 464 Ft perköltséget. Az ezt meghaladó kérelmet elutasította, és kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak 2177 Ft feljegyzett elsőfokú illetéket. Megállapította, hogy 15 967 Ft feljegyzett elsőfokú illetéket az állam visel.

[5] A határozatának fellebbezett részét azzal indokolta, hogy noha a Pevtv. nem tartalmaz olyan előírást, amely az elsőfokú eljárásban korlátozná a kérelem és az ellenirat megváltoztathatóságát, a bírói gyakorlat szerint a vagyoni elégtétel megfizetése iránti nemperes eljárás sajátosságára tekintettel a kérelmező az ellenirat beérkezését követően a kérelmét az eredetileg nem érvényesített időszakokra nem terjesztheti ki még a Pevtv. 11. §-ának (6) bekezdésében meghatározott 4 hónapos jogvesztő határidőn belül sem, mert ezzel kiüresítené a bíróságnak a Pevtv. 15. §-ának (2) bekezdésében meghatározott, az ellenirat beérkezésétől számított három hónapon belüli határozathozatali kötelezettségét. Erre tekintettel a kérelmet kizárólag a 2019. november 1. és 2023. december 7. közötti időtartam vonatkozásában vizsgálta meg, amelyből levonta a 2021. január 20-tól 2021. február 4-ig eltelt 15 napot, a 2021. február 4-től 2021. május 6-ig eltelt 92 napot, valamint a 2022. február 16-tól 2022. április 12-ig eltelt 55 napot.

[6] A kérelmezett azon érvelésével azonban már nem értett egyet, hogy a pertartamot csökkenteni kell a 2020. június 16-tól 2021. január 20-ig eltelt 218 nappal. A periratok tanúsága szerint a járásbíróság a 2020. június 16-án megtartott perfelvételi tárgyaláson tájékoztatta a peres feleket a kötelező közvetítői eljárás jogszabályi háttéréről, ők pedig úgy nyilatkoztak, hogy amennyiben a bíróság a kötelező közvetítői eljárást elrendeli, abban részt fognak venni és megpróbálnak megegyezni. Erre tekintettel a járásbíróság elrendelte a kötelező közvetítést, és a per tárgyalását felfüggesztette. A kérelmező 2020. szeptember 17-én jelentette be, hogy a közvetítői eljárás eredménytelenül zárult, ezért a járásbíróság a felfüggesztést megszüntette, és 2021. január 20-ára tárgyalási határnapot tűzött. Helyesen utalt tehát a kérelmező arra, hogy a közvetítői eljárás igénybevétele nem az ő akaratán, hanem a járásbíróság rendelkezésén alapult, amelyet a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:172. §-a alapján a peres felek hozzájárulása nélkül is meghozhatott volna. A kérelmező azon nyilatkozata pedig, hogy a közvetítői eljárásban részt vesz és megkísérel egyezséget kötni a perbeli ellenfelével, nem alapozta meg a pertartam csökkentését a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján.

[7] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a figyelembe vehető pertartamot 1336 napban, a kérelmezőt megillető vagyoni elégtételt pedig 534 400 Ft-ban határozta meg, és az ezt meghaladó kérelmet elutasította. A kérelmező ügyvédjének munkadíját a 32/2003 (VII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (2) bekezdése alapján 8 órára 35 000 Ft/óra helyett 17 500 Ft/óra díjjal számolva 140 000 Ft + áfa, azaz 177 800 Ft-ban állapította meg,

amelyből a pernyertességének arányában 88%, azaz 156 464 Ft perköltség megfizetésére kötelezte a kérelmezettet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. §-ának (2) bekezdése alapján.

[8] A kérelmező a fellebbezésének tartalma szerint azt kérte, hogy az ítéltábla részben helyezze hatályon kívül az elsőfokú végzést, és utasítsa az elsőfokú bíróságot a felemelt kérelme tekintetében új eljárásra és új határozat hozatalára. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 218. §-ának (1) bekezdése alapján külön végzést kellett volna hoznia a kérelemváltoztatás visszautasításáról, amellyel szemben fellebbezési joga volt. E kötelezettségének azonban nem tett eleget, ehelyett a döntését a fellebbezett végzésébe „bújtatta”, amely sérti az eljárási szabályokat. A kérelemváltoztatás visszautasítása érdemben sem helyes, mert a Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.364/2023/2. számú végzése szerint a kérelmet az alapper befejezésétől számított 4 hónapon belül fel lehet emelni, még hozzá akár az ellenírat benyújtását követően is, mert azt a Pp. nem zárja ki.

[9] A kérelmezett a fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla részben változtassa meg az elsőfokú bíróság végzését, szállítsa le az általa fizetendő vagyoni elégtételt 494 400 Ft-ra, az elsőfokú perköltséget pedig 76 200 Ft-ra. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pevtv. 7. §-ának (2) bekezdését, valamint a 15. §-ának (3)-(5) bekezdéseit akkor, amikor nem vonta le a számított pertartamból a 2020. június 19-től 2020. szeptember 27-ig eltelt 100 napot. Bár a közvetítői eljárásra kötelezés valóban a járásbíróság döntése volt, a feleknek a közvetítői eljárásról szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 38/C. §-ának (2) bekezdése alapján csupán a közvetítői eljárás iránti kérelmet kellett benyújtaniuk, amelyet 2020. június 19-én meg is tettek, valamint az első közvetítői megbeszélésre kellett elmenniük, ezt követően a közvetítői eljárásban nem volt kötelező részt venniük, kizárólag rajtuk múlt tehát, hogy az meddig tart. Mivel pedig a közvetítői eljárás iratai nem állnak rendelkezésre, nem lehet megállapítani, hogy mikor volt az első közvetítői megbeszélés, így a kérelmező nem cáfolta azt az állítást, hogy a közvetítői eljárás megindításától az eljárás eredménytelenségének bejelentéséig az ő érdekkörben felmerült okból keletkezett szükségtelen pertartam, amelyet a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet figyelembe venni a vagyoni elégtétel mértékének meghatározása során. Mérsékelni kell a kérelmezőt megillető jogi képviselői munkadíjat is, mert ugyanez az ügyvéd képviselte őt az alapeljárásban, így a kérelem és az elleníratra tett észrevételek előterjesztésére nem kellett 8 órát fordítania.

[10] A kérelmező az észrevételében az elsőfokú végzésnek a kérelmezett által fellebbezett részét helyben hagyni kérte. Érvelése szerint a kérelmezett nem hiányolta az elleníratában azt az információt, hogy mikor volt az első közvetítői megbeszélés, ezért ennek közlésére az elsőfokú bíróság sem hívta fel őt, mindezt tehát nem lehet az ő terhén értékelni. Azt viszont a járásbíróság már joggal róta volna fel neki, ha már az első megbeszélés után kilép a közvetítői eljárásból, mert ezzel igazolta volna, hogy még a gyermeke érdekében sem képes kompromisszumot kötni vagy azt legalább megkísérelni. A jogi képviselői munkadíj leszállításának sincs helye, mert nem jelentett előnyt az ügyvédjének, hogy ő járt el az alapeljárásban is, a kikötött óradíj pedig nem eltűnt.

[11] A kérelmezett nem tett észrevételt a kérelmező fellebbezésére.

[12] Az ítéltábla a fellebbezések elbírálása során – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. §-ának (2)-(4) bekezdéseiben foglalt jogszabályi feltételek hiányában – nem léphette át a fellebbezési kérelem és az észrevétel korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése]. Ezért fellebbezés hiányában nem érinthette az elsőfokú végzés azon rendelkezését, amelyik a kérelmet részben elutasította, és azt sem, amelyik a kérelmezettet 494 400 Ft vagyoni elégtétel és 76 200 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Kizárólag abban foglalhatott állást, hogy a kérelmező

fellebbezésében foglalt okok miatt szükséges-e az elsőfokú eljárás megismétlése az 51 nappal felemelt kérelem elbírálása céljából, továbbá a kérelmezett fellebbezésében foglalt okok miatt le kell-e szállítani a megítélt vagyoni elégtételt és elsőfokú perköltséget e fellebbezésben foglalt összegekre. Ennek eredményeként mindkét fellebbezést alaptalannak találta.

[13] A kérelmező alap nélkül sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem találta megengedhetőnek a kérelemváltoztatását. Ahogy azt az ítéltábla már többször kifejtette: a Pevtv. nem tartalmaz olyan előírást, amely az elsőfokú eljárásban korlátozná a kérelem és az ellenirat megváltoztathatóságát. Erre tekintettel e körben a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdésében foglalt utaló szabály alapján a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bpnp.) 1. §-ának (3) bekezdéséből kellett kiindulni, amely kimondja, hogy az eljárás nem különül el perfelvételi és érdemi tárgyalási szakra, azokat az eljárási cselekményeket pedig, amelyek megtételét a Pp. a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig teszi lehetővé, az elsőfokú eljárás befejezéséig lehet megtenni. Mivel a Pp. 185. §-ának (1) bekezdése szerint a perfelvétel során akkor van helye keresetváltoztatásnak, ha a megváltoztatott kereset ugyanabból vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, mint a korábbi kereset, ebből az következik, hogy azonos vagy hasonló ténybeli és jogi alap mellett a teljes elsőfokú nemperes eljárásban helye van a kérelem megváltoztatásának. Ennek korlátját kizárólag az utaló szabálynak a nemperes eljárás sajátosságát felhívó rendelkezése jelöli ki. Ilyen sajátosságnak minősül az, hogy a bíróságnak a Pevtv. 15. §-ának (2) bekezdése alapján az ellenirat beérkezését követő három hónapon belüli döntenie kell a vagyoni elégtétel iránti kérelemről. Ezt a határozathozatali kötelezettséget pedig kiüresítené az a következtetés, amely szerint az ellenirat beérkezését követően a kérelmező az igényét az eredetileg nem érvényesített időszakokra is kiterjeszthetné. A felhívott jogszabályi rendelkezésekkel, a jogintézmény rendeltetésével, a nemperes eljárás sajátosságaival összhangban az az értelmezés áll összhangban, amely szerint annak nincs akadálya, hogy az érvényesített időszakon belül a kérelmező – különösen az elleniratban előadottak ismeretében – megváltoztathassa a korábban tett, az igénye érvényesítését érintő nyilatkozatait, ezen belül módosíthassa azt az álláspontját, hogy egyes időszakok levonhatóak-e, amelynek következtében akár a vagyoni elégtétel kért összegét is felelmezheti. A szükségszerűen vizsgálat alá vont teljes érvényesített időszak eljárási cselekményeinek vizsgálata során ugyanis a bíróság intézkedési kötelezettségére meghatározott törvényes határidő nem lehetetlenül el, mint ahogy – befejezett ügyek esetében – a Pevtv. 11. §-ának (6) bekezdése által a kérelem előterjesztésére biztosított négyhónapos jogvesztő határidő sem sérülhet (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.271/2023/2. számú végzésének [33] bekezdése Pkf.II.20.425/2023/2. számú végzésének [30] bekezdése, Pkf.I.20.174/2024/2. számú végzésének [18] bekezdése). Ennek a jogértelmezésnek nem mond ellent az ítéltábla fellebbezésben hivatkozott Pkf.I.20.364/2023/2. számú végzése, mert a kérelmező abban az ügyben nem terjesztette ki a kérelmét olyan időszakokra, amelyeket az eredeti kérelme nem érintett, az ítéltábla pedig nem a kérelemváltoztatás megengedhetőségéről döntött, hanem arról, hogy ez az igény a jogvesztő határidő eltelte miatt bírósági úton nem érvényesíthető.

[14] A kérelmező azon érvelése azonban helytálló volt, hogy az elsőfokú bíróságnak külön végzést kellett volna hoznia a kérelemváltoztatás megengedhetőségéről. Ebben a határozatában azonban nem vissza-, hanem el kellett volna utasítania azt, mert a kérelemváltoztatás iránti kérelem érdemi elbírálásra alkalmas, de érdemben alaptalan volt. Mivel pedig a kérelem elutasításáról szóló döntését a Pp. 219. §-ának (1) bekezdése alapján akár az érdemi határozatában is megindokolhatta, az elsőfokú bíróság által elkövetett azon szabálysértés, hogy nem hozott külön végzést a kérelemváltoztatás elutasításáról, az ügy érdemi elbírálása szempontjából nem volt lényeges, mert e döntését az érdemi határozatában kellő részletességgel megindokolta, így a kérelmező gyakorolhatta és gyakorolta is a

fellebbezési jogát. Erre tekintettel e szabálysértés nem tette szükségessé az elsőfokú eljárás részleges megismétlését, ezért a kérelmező fellebbezése nem volt alapos.

[15] Nem foghatott helyt a kérelmezett fellebbezése sem, az ugyanis olyan ellenkérelem-változtatást tartalmazott, amely nem volt megengedhető. Ennek oka az, hogy az elsőfokú eljárásban nem azért kérte a fellebbezéssel érintett időszak levonását, mert a kérelmező nem közölte az első közvetítői megbeszélés időpontját, hiszen ennek az ellenirátában még egyáltalán nem tulajdonított jelentőséget, mint ahogy nem hivatkozott a Ktv. rendelkezéseire sem. A pertartam-csökkentési kérelmét eredetileg kizárólag arra a tényre alapította, hogy a járásbíró – a peres felek egyetértő nyilatkozatának beszerzése után – felfüggesztette az alapper tárgyalását, és közvetítői eljárásra kötelezte őket. Az tehát, hogy e kérelmét a fellebbezésében már egy új tényre: az első közvetítői megbeszélés időpontjára és a Ktv. rendelkezéseire alapította, a Pp. 7. §-a (1) bekezdésének 4.a) pontja alapján ellenkérelem-változtatásnak (eltérő anyagi jogi kifogásnak) minősült, amelyet a Pp. 373. §-ának (1) bekezdése alapján nem lehetett megengedni, azt ugyanis a kérelmezett már az elsőfokú eljárásban is előterjeszthette volna. Erre tekintettel az ítéltábla a meg nem engedett ellenkérelem-változtatást elutasította, az e körben előterjesztett fellebbezésnek pedig nem adott helyt, hiszen az nem tartalmazott egyéb – érdemi elbírálásra alkalmas – fellebbezési érvelést.

[16] Alap nélkül kérte a kérelmezett a kérelmezőt megillető elsőfokú jogi képviselői munkadíj leszállítását is, mert az arányban állt a kifejtett munkával, ezért az R. 2. §-ának (2) bekezdése alapján nem volt lehetőség a további mérséklésre, még annak tükrében sem, hogy ugyanez az ügyvéd képviselte a kérelmezőt az alapeljárás során is.

[17] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[18] A kérelmezett nem számított fel másodfokú perköltséget, ezért ennek viseléséről nem kellett döntenie [Pp. 82. §-ának (3) bekezdése]. A kérelmező a saját fellebbezése tekintetében pervesztes lett, ezért az e körben előlegezett másodfokú költségeit maga viseli, és köteles a feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése, 102. §-ának (1) bekezdése]. A kérelmezett fellebbezése tekintetében ugyanakkor a kérelmező pernyertes lett, ezért a kérelmezett köteles a kérelmező jogi képviselői díjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése]. Ezt az ítéltábla az R. 2. §-ának (2) bekezdése alapján 17 500 Ft + áfa összegre mérsékelte, ez állt ugyanis arányban e jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel, hiszen csupán egy rövid tartamú észrevételt nyújtott be, amelyben túlnyomórészt megismételte az elsőfokú eljárás során előadott nyilatkozatait. A saját fellebbezése tekintetében pervesztes, de személyes illetékmentes kérelmezett helyett az állam viseli a feljegyzett fellebbezési illetéket [Pp. 102. §-ának (1) és (6) bekezdései].

Debrecen, 2024. július 11.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró